

OKULÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA ÖĞRETMEN
YETİŞTİREN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
PROGRAMLARININ YETERLİĞİ

Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan TURCAN (*)

“Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları Programlarının Yeterliği” konusunda bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın bulguları, söz konusu alana öğretmen yetiştirme konusunda hizmetöncesi eğitim politikalarına ışık tutacak nitelikte görülmektedir (Turcan, 1988).

Problem

Bugün okulöncesi yılların önem ve gereği hemen hemen tüm dünya ülkelerinde kabul edilmiş bir olgudur. Bu önemli yılların değerlendirilmesi ise genellikle her ülkede, okulöncesi eğitim programları aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Okulöncesi eğitimin başarısı büyük ölçüde, uygulanan eğitim programının niteliğine bağlıdır. İstenen amaca ulaşmak için eğitim programının her boyutunun çok iyi düzenlenmesi, uygulanması, sürekli değerlendirilerek geliştirilmesi gerekir.

Bir eğitim programının en önemli boyutlarından biri personel boyutudur (Gürkan, 1983, s. 218). Görevli personel arasında çocukla sürekli etkileşim halinde bulunan ve programın yürütülmesinde odak noktasını oluşturan öğretmendir. Bu nedenle öğretmen, okulöncesi bakım ve eğitimi personeli arasında en önemli kişidir diyebiliriz. Çünkü, bir okulöncesi eğitim kurumunun fiziki koşulları ne kadar mükemmel olursa olsun, ancak öğretmenin kişiliği, yetenekleri, bilgi, dikkat ve mesleğine kendini adanmışlığı oranında başarılı olur. Bu başarı, öğretmenin hizmet-öncesi mesleğe hazırlanması, yani öğretmenin iyi yetişmesi ile doğrudan ilgilidir.

Küçükahmet'e göre, *“öğretmen yetiştirme süreci, çocukların ve gençlerin yetişmesini doğrudan ilgilendirmektedir. Okul çalışmalarının kalite-*

(*) S. Ü. Kız Sanat Eğitim Yüksekokulu Öğretim Üyesi.

tesisi büyük ölçüde öğretmenlerin hizmet öncesi programlarının etkinliğine bağlıdır." Gelişen ülkelerdeki, reform çalışmalarına baktığımız zaman bu ülkeler büyük ölçüde eğitim sistemlerini yenileme işlemine, öğretmen yetiştirme konusunu ele alarak başlamışlardır (Küçükahmet, 1976, ss. XII - 3). Demek ki, bir eğitim sisteminde yeni düzenlemelere gidilirken, çalışmalara bu yeni düzenlemeleri gerçekleştirecek olan öğretmenin yetiştirilmesi konusu ile başlanması çok yaygın bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda yapılan bazı araştırma sonuçlarına göre, öğrenme ürünlerindeki değişikliği öğretmenin fiziksel niteliklerinden çok sınıftaki öğretme - öğrenme ortamının niteliği açıklayabilmektedir (Bloom, 1979, ss. 108 - 112).

Varış (1973)'a göre, "öğretmen araştırma çalışmalarından etkilenen ve araştırmalar sonucu geliştirilen eğitim politikalarını uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu politikayı etkileyen kişidir" (Varış, 1973, s. 46).

Etkili ve başarılı öğretmeni Alan R. Tom şöyle tanımlamaktadır: "öğretmenlik davranışlarını kavramış, belli hedef davranışlar doğrultusunda belli bir öğretme - öğrenme durumunu biçimlendirebilen, duruma uygun öğretme yaklaşımını seçebilen öğrenme ürünlerini hedef davranışlara göre gözden geçiren ve bu doğrultuda hedeflerini, öğretme - öğrenme ortamını yeniden oluşturabilen kişidir" (Tom, 1980, s. 15).

Alkan (1979, ss. 73 - 79) da öğretmeni, insan davranışını oluşturan ve davranış bilimleri alanında görevi son derece güç ve kompleks olan bir uzman, bir teknisyen olarak nitelendirmekte, doğrudan bilgi aktarma aracı değil rehberlik eden bir meslek üyesi olarak görmektedir. Bir başka tanıma göre, etkili ve başarılı öğretmen, istedik davranışları kazandıracak nitelikte öğretim yapan kişidir (Bilen, 1982, s. 1).

Günümüzde benimsenen çağdaş öğretmenlik anlayışına göre, öğretmen olacak bir kişinin görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi için, öğretmen yetiştirmenin programlı çabalar gerektirdiği ve öğretmen yetiştiren kurumların üç önemli yönünün bulunduğu öğrencisini üç yönden eğitmek zorunda olduğu eğitimciler tarafından genelde kabul edilen bir anlayıştır. Bunlar, Varış (1978, s. 116)'a göre :

1. Kim, niçin, nerede, nasıl öğretilmelidir? sorularına cevap vermek üzere düzenli meslek bilgileri,
2. Öğretim alanı hakkında derin ve engin alan bilgisi,
3. Küçük bilgi, olgu, olay kategorilerinin büyük bir yapıya oturtulmasına yarayacak genel kültürdür.

Demek ki, öğrenim çağında bulunan öğretmen adaylarının geniş bir genel kültür, sağlam bir alan (brans) bilgisi ve yeterli bir öğretmenlik meslek bilgisi olarak yetişmeleri şarttır. Bu amaca ulaşabilmek için, şüphesiz, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının programlarını sürekli olarak geliştirmek ve çağın değişen şartlarına uydurmak gerekir.

Her ne kadar, 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu (1973) ve Şûra Kararları, okulöncesi öğretmenleri dahil, bütün öğretmenlerin yüksek öğrenim görmesi esasını getirmişse de, 1981 yılına kadar uygulamada okulöncesi öğretmenlerinin görev almasında yüksek öğrenim görme şartı aranmamıştır.

Ülkemizde 1981 yılına kadar okulöncesi eğitim kurumlarına öğretmen yetiştirme İlköğretmen Okulları ve çoğunlukla Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi Bakımı Meslek Dalı aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Ancak, 6 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve bunu tamamlayan 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bir üniversite reformu gerçekleştirilmiştir. Bu reformun sonucunda, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak işlevini sürdüren okulöncesi eğitim kurumları da, yasal olarak üniversiter bir nitelik kazanmıştır. Bugün okulöncesi alana öğretmen yetiştiren; Gazi, Selçuk ve Marmara Üniversiteleri bünyelerinde önlisans düzeyinde öğrenim yapan, dört yükseköğretim kurumunda uygulanan eğitim programları aracılığı ile öğretmen yetiştirilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı gibi, öğretmenlik, eğitim personeli içerisinde stratejik bir konuma ve önemli bir role sahiptir. Gelişimlerinin en önemli döneminde, bu çağ çocuklarının gelişim özelliklerini bilerek, onların kişisel özelliklerine ve gelişim düzeylerine göre yetiştirmelerine yardımcı olacak, onlarla sürekli ilişki içinde bulunacak olan öğretmenlerin, nitelikli olarak yetiştirilmeleri üzerinde önemle durulması gereken bir konu olarak güncelliğini korumaktadır. O halde, eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması büyük ölçüde öğretmenin nitelikli olarak yetiştirilmesine bağlıdır.

Buraya kadar yapılan açıklamaların ışığı altında, bu araştırmanın cevap bulmaya çalıştığı iki temel problem aşağıda belirtilmiştir :

1. Okulöncesi öğretmenliği programında bulunan "alan bilgisi" derslerinin amaçları doğrultusunda kazandırmaları beklenen davranışları gerçekleştirme düzeyi nedir?

2. Okulöncesi öğretmenliği programında yer alan "öğretmenlik meslek bilgisi" derslerinin amaçları doğrultusunda kazandırmaları beklenen davranışları gerçekleştirme düzeyi nedir?

Kısacası, ülkemizde, okulöncesi alana öğretmen yetiştirmekle görevli yükseköğretim kurumlarının öğretmen yetiştirmekle görevli yükseköğretim kurumlarının öğretmen yetiştirmedeki etkinliklerinin yeterlik düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, okulöncesi eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları eğitim programlarında bulunan alan (branş) ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden herbirinin kazandırması beklenen davranışların yeterliğine ilişkin görüşlere temel olabilecek verilerin toplanmasıdır.

Yukarıda belirtilen genel amaç doğrultusunda, aşağıdaki sorulara cevaplar aranmaya çalışılmıştır.

1. Okulöncesi alana öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanları, bu yüksekokullardan mezun öğretmenler ve bu kurumların son sınıf öğrencilerine göre, alan bilgisi derslerinden herbiri kazandırması gereken davranışlar açısından hangi yeterlik düzeyindedir? Bu derslerin yeterliğine ilişkin adı geçen denek gruplarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Okulöncesi alana öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanları, bu yüksekokullardan mezun öğretmenler ve bu kurumların son sınıf öğrencilerine göre, öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden herbiri kazandırması gereken davranışlar açısından hangi yeterlik düzeyindedir? Bu derslerin yeterliğine ilişkin adı geçen denek gruplarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Bu araştırma, okulöncesi alana öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrenciler, bu programları yürüten öğretmenlik meslek bilgisi ve alan (branş) bilgisi dersleri öğretim elemanları ve söz konusu programlardan mezun olup, halen Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı okulöncesi eğitim kurumlarında çalışan okulöncesi öğretmenlerinin görüşlerine dayanılarak yapılmıştır.

Durum belirleme (survey) modeline göre planlanan bu araştırmada, anket tekniği kullanılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen bir yeterlik ölçeği aracılığı ile toplanmıştır. Toplanan veriler amaçlardaki sorulara cevap niteliğinde olmak üzere, belli görüşlerin yeterlik derecesini belirleyen türden dereceleme ölçeğiyle sayısallaştırıldı. Derecelemede, dördümlü ölçek kullanıldı. Bunlar: çok yetersiz (1), yetersiz (2), yeterli (3) ve çok yeterli (4) gibidir.

**ÖĞRETİM ELEMANLARI, OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLERİN
ALAN VE ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

TABLO 1

Dersin Adı	Denek Grupları	Yeterlik Dereceleri ve Yüzde Oranları					\bar{X}
		Cevapsız	(1) Çok Yetersiz	(2) Yetersiz	(3) Yeterli	(4) Çok Yeterli	
		%	%	%	%	%	
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	Öğretim Elemanı	-	-	1.66	58.34	40.0	3.38
	Okulöncesi Öğrt.	-	0.16	7.50	79.0	13.34	3.05
	Öğrenciler	1.45	1.82	20.46	65.78	10.46	2.82
Okulöncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri	Öğretim Elemanı	-	-	3.75	43.75	52.50	3.48
	Okulöncesi Öğrt.	0.25	4.0	17.75	67.0	11.0	2.84
	Öğrenciler	1.25	3.04	22.03	57.89	15.78	2.83
Çocuk Beslenmesi	Öğretim Elemanı	-	3.33	18.33	50.0	28.33	3.03
	Okulöncesi Öğrt.	-	2.66	34.33	54.0	9.0	2.69
	Öğrenciler	-	4.79	30.20	56.14	3.85	2.69
Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri	Öğretim Elemanı	1.0	-	5.0	45.0	49.0	3.41
	Okulöncesi Öğrt.	-	0.40	26.80	61.40	11.40	2.83
	Öğrenciler	0.12	4.43	28.18	53.56	13.68	2.76
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Öğretim Elemanı	-	-	32.50	45.0	22.50	2.90
	Okulöncesi Öğrt.	-	1.0	43.50	51.50	4.0	2.58
	Öğrenciler	0.31	11.40	52.03	33.90	2.34	2.26
Okulöncesi Eğitimde Program	Öğretim Elemanı	-	-	7.0	55.0	38.0	3.31
	Okulöncesi Öğrt.	0.20	0.40	34.20	58.0	7.20	2.71
	Öğrenciler	1.12	2.81	26.62	58.12	11.31	2.75
Okulöncesi Eğitimde Müzik	Öğretim Elemanı	1.0	1.0	46.0	24.0	28.0	2.77
	Okulöncesi Öğrt.	0.20	8.20	44.20	45.40	2.0	2.40
	Öğrenciler	0.93	13.68	44.62	35.81	4.93	2.30

TABLO 1 DEVAMI

Dersin Adı	Denek Grupları	Yeterlik Dereceleri ve Yüzde Oranları					\bar{X}
		Cevapsız	(1) Çok Yetersiz	(2) Yetersiz	(3) Yeterli	(4) Çok Yeterli	
		%	%	%	%	%	
Okulöncesi Eğitimde Oyun	Öğretim Elemanı	-		29.28	39.28	31.42	3.02
	Okulöncesi Öğrt.	0.42	2.57	30.85	58.57	7.57	2.70
	Öğrenciler	0.26	2.0	24.73	63.48	9.50	2.80
Çocukları Tanıma Teknikleri	Öğretim Elemanı	-	-	27.50	45.0	27.50	3.00
	Okulöncesi Öğrt.	1.50	9.0	40.50	45.50	3.50	2.40
	Öğrenciler	0.31	6.09	34.84	49.53	9.21	2.61
Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Psikolojisi	Öğretim Elemanı	-	8.33	18.33	46.66	26.66	2.91
	Okulöncesi Öğrt.	1.33	4.66	44.66	49.0	0.33	2.42
	Öğrenciler	0.62	14.79	41.04	39.37	4.16	2.31
Okulöncesi Eğitimde Fen ve Doğa Çalışmaları	Öğretim Elemanı	-	-	6.25	63.75	30.0	3.23
	Okulöncesi Öğrt.	0.75	2.25	22.25	65.25	9.50	2.80
	Öğrenciler	0.54	3.82	33.98	55.70	5.93	2.62
Çocuk Kitapları	Öğretim Elemanı	0.83	-	3.33	47.50	48.33	3.42
	Okulöncesi Öğrt.	0.50	0.33	11.83	73.16	14.16	3.00
	Öğrenciler	0.41	0.98	9.94	68.69	19.94	3.06
Eğitici Oyuncak Yapımı	Öğretim Elemanı	-	-	3.33	48.33	48.33	3.45
	Okulöncesi Öğrt.	0.16	0.50	18.66	69.33	11.33	2.91
	Öğrenciler	0.10	0.52	15.72	67.70	15.93	2.99
Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulama	Öğretim Elemanı	-	-	25.0	42.50	32.50	3.07
	Okulöncesi Öğrt.	-	2.50	23.0	68.0	6.50	2.78
	Öğrenciler	0.31	6.71	38.75	50.0	4.21	2.51

TABLO 1 DEVAMI

Dersin Adı	Denek Grupları	Yeterlik Dereceleri ve Yüzde Oranları					\bar{X}
		Cevapsız	(1) Çok Yetersiz	(2) Yetersiz	(3) Yeterli	(4) Çok Yeterli	
		%	%	%	%	%	
Eğitime Giriş	Öğretim Elemanı		4.16	12.50	64.58	18.75	2.98
	Okulöncesi Öğrt.	1.75	2.25	32.25	55.50	8.25	2.66
	Öğrenciler	0.40	7.18	43.28	42.18	6.95	2.48
Eğitim Sosyolojisi	Öğretim Elemanı		2.77	8.33	58.33	30.55	3.17
	Okulöncesi Öğrt.	0.66	1.33	13.0	73.33	11.66	2.94
	Öğrenciler	0.31	1.14	22.91	66.25	9.37	2.83
Eğitim Psikolojisi	Öğretim Elemanı	2.38	4.76	9.52	58.33	25.0	2.99
	Okulöncesi Öğrt.	0.28	1.28	15.85	73.28	9.28	2.90
	Öğrenciler	0.17	1.02	22.58	63.66	12.54	2.87
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	Öğretim Elemanı		6.66	21.66	50.0	21.66	2.87
	Okulöncesi Öğrt.	2.0	4.0	35.20	54.60	4.20	2.55
	Öğrenciler	0.56	5.06	39.81	48.43	6.12	2.54
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	Öğretim Elemanı		1.38	22.22	73.61	2.77	2.78
	Okulöncesi Öğrt.	3.33	9.50	47.83	38.83	0.50	2.23
	Öğrenciler	1.40	5.88	33.59	53.22	5.88	2.56
Rehberlik	Öğretim Elemanı		2.08	10.41	64.58	22.91	3.08
	Okulöncesi Öğrt.	3.50	1.0	16.25	74.25	5.0	2.76
	Öğrenciler	1.17	6.32	30.23	57.81	4.45	2.58
Eğitim Yönetimi	Öğretim Elemanı			35.41	60.41	4.16	2.69
	Okulöncesi Öğrt.	2.75	5.0	46.0	45.0	1.25	2.37
	Öğrenciler	0.62	16.79	56.95	24.29	1.32	2.09

Verilerin analizinde; frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve denek gruplarının görüşleri arasında anlamlı bir farkın bulunup bulunmadığını incelemek için varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda en az .05 düzeyinde anlamlı çıkan F değerlerinin hangi gruplar arasında farklılık gösterdiğini belirlemek için ise "Duncan" (Comrey, 1975, s. 218) testi kullanılmış, hesaplamalarda bilgisayardan yararlanılmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar özetle aşağıda verilmiştir.

Denek gruplarının araştırmanın amaçlarında da belirtildiği gibi, söz konusu yükseköğretim programında bulunan alan (branş) bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yeterli düzeylerine ilişkin görüşleri yüzde ve aritmetik ortalamalar tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1 incelendiğinde öğrenciler ($\bar{X}:2.26$), "Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları" dersinin amaçlarını yeterli düzeyde kazanamadıklarını belirtmişlerdir. Okulöncesi öğretmenler ($\bar{X}:2.40$) ve öğrenciler ($\bar{X}:2.30$), "Okulöncesi Müzik" dersinin gerçekleştirilmesi gereken davranışları kazanamadıkları ve uygulayamadıkları inancındadırlar. Okulöncesi öğretmenler ($\bar{X}:2.40$), "Çocukları Tanıma Teknikleri" dersinin amaçlarını yeterli düzeyde kazanamadıkları ve uygulayamadıkları görüşünü taşımaktadırlar. Okulöncesi öğretmenler ($\bar{X}:2.42$) ve öğrenciler ($\bar{X}:2.31$), "Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Psikolojisi" dersinin amaçlarını gerçekleştirme düzeyini yeterli bulmamaktadırlar. Öğrenciler ($\bar{X}:2.48$), "Eğitime Giriş" dersi ile ilgili amaçları yeterli düzeyde kazanamadıkları görüşünü taşımaktadırlar. Okulöncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenler ($\bar{X}:2.23$), "Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme" dersi ile ilgili amaçları kazanamadıkları ve uygulayamadıklarını belirtmişlerdir. Okulöncesi öğretmenler ($\bar{X}:2.37$) ve öğrenciler ($\bar{X}:2.09$) "Eğitim Yönetimi" dersinin kazandırması beklenen davranışları kazanamadıkları ve uygulayamadıkları görüşündedirler.

Bu bulgulara dayanarak, öğretim elemanları söz konusu yükseköğretim kurumlarında halen uygulanmakta olan öğretim programlarının beklenen davranışları genelde kazandırdığı görüşündedirler. Ancak, araştırma bulguları, öğrenciler ve bu programları tamamlayarak öğretmenlik yapanların öğretim elemanları kadar iyimser olmadıklarını göstermektedir. Bunun nedenleri: sınıfların aşırı kalabalık olması ve fiziksel koşulları uygun olmayan dersanelerde ders yapılması, hedef davranış-

ların açık seçik belirlenememesi, teknolojinin sınıf ortamına sınırlı girişi, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin yetersizliği, derslerle ilgili yeterli kaynaklara sahip olamama veya kaynaklara ulaşmadaki güçlükler, yeni kazandırılacak davranışlarla önce kazanılan davranışlar arasında bağ kuramama, doğru davranışların zamanında olumlu pekiştirilememesi, öğrencilerin davranışı ne derece kazandığını saptayamama, haftalık ders yükünün çok fazla oluşu nedeniyle öğrencilerin inceleme ve araştırma çalışmalarına zaman ayıramaması, kaliteli bir okulöncesi öğretmeni yetiştirebilmek için söz konusu yükseköğretim kurumlarının iki yıllık öğrenim süresinin az oluşu, muhtevanın teorik boyutuna fazla ağırlık verilerek uygulamalı çalışmalara fazla zaman ayrılmayarak öğretmenlik becerilerine tam anlamıyla sahip olamama gibi engelleyici etkenlerin yol açmış olabileceği düşünülebilir.

Öneriler

1. Bu çalışmada, yüksekokul programlarının kazandırması beklenen davranışlar, söz konusu programla ilgili olanların görüşlerine dayanarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirme sonucu, bulgular bölümünde de ifade edildiği gibi, bazı derslerde yetersizlikler saptanmıştır. Bu yetersizliklerin nedenlerini ve giderilmesi için söz konusu programların özellikle, içerik (ders sayısı, türü ve ders konuları), öğretim - öğrenme süreçleri ve değerlendirme boyutları açısından ele alınıp, inceleyecek yeni araştırmaların yapılmasına ihtiyaç vardır.

2. Halen görev yapan okulöncesi öğretmenlerinin yetersizliklerini gidermek, yeni bilgi ve tecrübeler edinmelerine imkan sağlamak amacıyla hizmet-içi eğitime tabi tutulmaları yararlı olacaktır. Bu etkinlikler öncelikle kazandırması beklenen davranışlar konusunda yetersizliği olan derslere öncelik verilerek yapılmalıdır. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı ile Üniversitelerin ilgili fakülteleri arasında işbirliğine gidilmelidir.

3. Okulöncesi eğitim programlarının değerlendirilip geliştirilmesinde süreklilik sağlamak için Milli Eğitim Bakanlığı ve Üniversitelerin ilgili fakülte ve uzmanlarının oluşturacağı bir program geliştirme komitesi oluşturulmalıdır.

4. Okulöncesi alana öğretmen yetiştirme sorunlarının tartışılmasına ve çözüm önerileri getirilmesine imkan vermek amacıyla tüm ilgililerin katılacağı periyodik sempozyumlar düzenleme geleneği oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Alkan, Cevat. *Eğitim Ortamları*. A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları. No: 85, Ankara : 1979.
- Bilen, Mürüvvet. *Başarılı Öğretim İçin Teknikler*. Ankara: Ankara Basım Sanayii, 1982.
- Bloom, Benjamin. *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme*. (Çeviren: D. Ali Özçelik). Ankara: Milli Eğitim Yayınevi, 1979.
- Comrey, Andrew. *Elementary Statistics A Problem Solving Approach*. Illinois et al, The Dorsey Press, 1975.
- Gürkan, Tanju. "Okulöncesi Eğitim ve Sorunları." Okulöncesi Bakım ve Eğitim Personelinin Yetiştirilmesi. *Türk Eğitim Derneği Yayınları*. TED VII. Eğitim Toplantısı, Ankara: 1983.
- Küçükahmet, Leyla. "Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları." A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 55, 1976.
- Tom, Alan R. "Reform of Teacher Education Through Research: A Futile Quest", *Teachers College Record*, 82 : 1, Fall, 1980.
- Turcan, A. İhsan. "Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları Programlarının Yeterliliği." Yayınlanmamış Doktora Tezi, S. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya: 1988.
- Variş, Fatma. "Öğretmen Yetiştirme Üzerine" 50. Yıla Armağan. Ankara: A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 36, 1973.
- , *Eğitimde Program Geliştirme*. A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları. Ankara: 1978.